

Austatud lugeja!

Kirjutasin paar aastat tagasi Juridica veergudel akadeemilisest õigusharidusest. Leidsin, et ühiskonna õigusele kvaliteet ei sõltu ainuüksi tema institutsioonidest, vaid ennekõike nende spetsialistide eetosest, võimetest ja teadmistest, kes on ametikoha järgi või kutsetegevusega seoses kutsutud õigusele vastavaid lahendusi pakuma. Mulle tundub, et just teadustöös saavad kokku kõik eespool nimetatud spetsialistile vajalikud omadused.

Akadeemiline õppimis- ja õpetamiskeskond erineb kõigist teistest eelkõige selle poolest, et ta peab olema teaduspõhine. Eelkõige puudutab see loomulikult õppejõude, kellel on teadustöö tegemine loomulik, samas kohustuslik akadeemilise töö osa. Ülikoolid valivadki endale õppejõudusid, lähtudes peamiselt nende teadustöö tulemustest. Kuid teadustöö tegemine on ka üliõpilaste jaoks vajalik ja kohustuslik. Teisisõnu, kõik, kes on sattunud akadeemilisse keskkonda, peavad panustama uue teadmise leidmisele. Üliõpilaste teadustööd sünnivad nende vanemate kolleegide – õppejõudude – juhendamisel. Mäletan, et kui noore poisina harrastasin kesksportlaskes, kinkis minu treener mulle raamatu Eesti olümpiasangaritest koos pühendusega „Olgu eeskujud innustuseks“. Arvan, et käesoleva Juridica numbri saamisest, kus enamik artikleid on pärit tudengite sulest, on paljuski „süüdi“ üliõpilastele teadustöö tegemisel abiks olnud õppejõud-juhendajad. Olen kindel, et tudengid tundsid avastamisrõõmu, kui nad analüüsisid ja avastasid uurimisesemega seotud tõelust ja loomulikult ka midagi uut. Koos tudengitega rõõmustasid kindlasti nende innustajad – juhendajad –, sest peale juhendamiselase koostöö sidus neid ju ühine huvi käsitletavate probleemide vastu.

Õigusteaduskonnas (Tallinnas ja Tartus) kaitstakse õppeaastas tavaliselt rohkem kui sada lõputööd, näiteks möödunud õppeaastal oli selleks arvuks 182. Kaitsmis komisjonid teevad tööde autoritele, kelle käsitus on sisukam ja originaalsem, ettepaneku see ühel või teisel kujul Juridica veergudel avaldada. Sellel aastal tehti selline ettepanek paarikümnele üliõpilasele. Teadusartiklile jõudsid Olev Kirst, Gerly Lõhmus, Andi Tubin, Kerstin Linnart ja Karl-Erich Trisberg. Võib-olla on see nende noorte õigusteadlaste jaoks millegi suure algus. Teadus- ja õppetöös ootab vallutamist doktorikraad, sealt pole palju maad õigusteaduse õppejõu ametikohani. Kuid kui nii ka ei juhtu, on väga hinnatav juba seegi, kui oled leidnud enda jaoks huvitava lõputöö teema, püstitanud uurimiseesmärgi ja teaduslikud oletused – hüpoteesid – ning neid kontrollides ja tõestades jõudnudki eesmärgile. Ja sinu kõrval on olnud vanem kolleeg. See on väärtuslik kogemus, sest teadustööd tehes pead oskama olla süsteemne, esitada oma mõtted selgelt, suhtuda allikatesse kriitiliselt, samas säilitades tolerantsuse. Kindlasti on autorid suutnud olla ka enesekriitilised, tunnetades adekvaatselt oma võimeid. Mis peamine, tänu üliõpilaste teadustöö avaldamisele on avalikuks saanud nende eetos, võimed ja teadmised, millest meie teadusartiklite lugejatena teada saame.

Leian, et käesolev ajakirja number väärib lugemist. Suur aitäh selle autoritele!

PS! Mina ise lugesin suurima tähelepanuga O. Kirsti artiklit. Mis teha, kui see teema huvitab mind kõige rohkem.

Raul Narits